

РОЗДІЛ 5 ТРУДОВЕ ПРАВО

УДК 369.234.336

СУЧАСНИЙ СТАН ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УКРАЇНІ ТА ШЛЯХИ ЙОГО ВДОСКОНАЛЕННЯ

CURRENT STATE PENSION IN UKRAINE AND WAYS OF ITS IMPROVEMENT

Ганзицька Т.С.,

к.ю.н., доцент кафедри цивільного права та процесу

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ

Крупко А.О.,

курсант факультету підготовки фахівців

для органів досудового розслідування

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ

У статті проаналізовано особливості українського законодавства щодо пенсійного забезпечення громадян України. Проведено дослідження системи пенсійного забезпечення, що є одним із необхідних елементів на шляху створення оптимальної системи соціального захисту населення в Україні. Розкрито проблеми пенсійного забезпечення та запропоновано шляхи його вдосконалення.

Ключові слова: пенсія, пенсійне забезпечення, пенсійна система, пенсійна реформа, пенсійні права.

В статье проанализированы особенности украинского законодательства по пенсионному обеспечению граждан Украины. Проведено исследование системы пенсионного обеспечения, которое является одним из необходимых элементов на пути создания оптимальной системы социальной защиты населения в Украине. Раскрыты проблемы пенсионного обеспечения и предложены пути его усовершенствования.

Ключевые слова: пенсия, пенсионное обеспечение, пенсионная система, пенсионная реформа, пенсионные права.

The article analyzes the peculiarities of Ukrainian legislation on the provision of pensions of citizens of Ukraine. A study of the pension system, which is an essential element to the creation of an optimal system of social protection of the population in Ukraine. It solved the problem of pension schemes and ways to improve it. At this point, providing pensions much to be desired. One of the highlights of his life to ensure we believe the understanding that in the event of old age or the loss of the possibility of a full life, everyone can have the opportunity to live and appropriately provide for their minimum needs. In this case, one of the main tasks of the state is to help people realize their desire for comfortable life since their minimum needs. Every person in the state can exercise their rights. In this article we are talking about the right to a pension. Now we see Ukraine's desire to raise the standard of living in the country. One of the high quality of life indicators have reliable state regulation in the field of pensions. Considering the pension system in Ukraine, the procedure for its reform, what has been done and how much more can be done, we stopped at some of the problems and possible solutions. Analyzing the research questions we need a radical change until the next Ukrainian legislation and the reality of the changes that are planned.

Key words: pension, pensions, pension system, pension reform, pension rights.

Стан пенсійного забезпечення, який ми бачимо сьогодні, свідчить про нагальну важливість його докорінної зміни. У зв'язку з наміром України вступити до Європейського Союзу посилюється необхідність змін в економічній політиці та діяльності уряду щодо спрямування України до європейських стандартів якості життя. Оскільки європейські стандарти якості життя передбачають надійний соціальний захист населення й належне пенсійне забезпечення як один із визначальних чинників суспільного добробуту, то виникає необхідність значного реформування пенсійної системи. Це свідчить про вирішення великої кількості проблем, серед яких варто визначити недостатній для якісного життя розмір пенсій, невідповідність системи управління пенсійними ресурсами принципам соціального партнерства, низьку частку заробітної плати у валовому внутрішньому продукті тощо [1]. З огляду на низку проблемних питань у сфері пенсійного забезпечення не викликає сумнівів актуальність наукового дослідження з визначення сучасного стану та перспективи розвитку соціального забезпечення пенсійної сфери в Українській державі.

Дослідженнями в цій сфері займалось багато науковців, а саме: М.С. Шаповал, М.Д. Бойко, В.І. Грушко, М.М. Руженський, М.П. Шаварин, А.І. Якімова, Б.О. Зайчук, Н.В. Антоненко, В.В. Даценко, О.Є. Буряченко, Є.О. Пав-

люк та інші вітчизняні вчені. Також цим питанням цікавились і зарубіжні вчені, такі як Н. Барра, Г. Мак-Таггарт та ін.

Метою статті є дослідити сучасний стан соціального забезпечення пенсіонерів, проаналізувати зміни, які стали останнім часом у цій сфері суспільних відносин, а також визначити проблеми пенсійного забезпечення та можливі шляхи вдосконалення пенсійної системи України.

До теперішнього часу «пенсія» розумілася як грошове забезпечення, одержуване громадянами з пенсійних, страхових та інших фондів після закінчення праці, при досягненні певного віку, по інвалідності й у деяких інших випадках, або як щомісячні грошові виплати, призначені для компенсації громадянам доходу, втраченого у зв'язку з досягненням встановленого законом віку. Поняття «пенсії» як гарантовані державою виплати із суспільних фондів споживання свідомо формувалося й закріплювалося в масовій свідомості як перевага системи «безкоштовного» державного страхування та забезпечення [2, с. 89].

На сучасному ж етапі, відповідно до норм чинного законодавства, а саме згідно із Законом України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 9 липня 2003 р., пенсія визначається як «щомісячна виплата в солідарній системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, яку отримує застрахована особа в разі досягнення нею передбаченого цим Законом пенсій-

ного віку чи визнання її інвалідом, або отримують члени її сім'ї у випадках, визначених цим Законом» [3].

Щодо наукової доктрини, то, на думку деяких науковців, під «пенсією» можна розуміти певну частину заробітної плати працівників і службовців, яка впродовж їхньої трудової діяльності добровільно або в обов'язковому порядку відраховувалась до Пенсійного фонду у формі страхових внесків на майбутні пенсійні виплати з настанням непрацездатності за віком, старості або інших випадків, передбачених законом. Під час аналізу пенсійного забезпечення основну увагу вони приділяють питанню розподілу й загалом використовують такі напрями: 1) пенсійне забезпечення формується на трудовій основі, а величина та умови пенсій повністю залежні від заробітної плати працівника; 2) пенсійне забезпечення призначається на потреби непрацездатних громадян країни [4, с. 2].

Загалом же поняття «пенсія» можна розглядати з таких позицій: по-перше, в юридичному плані воно являє собою галузь законодавства, яка регулює ті відносини, що безпосередньо пов'язані з утриманням непрацездатних громадян; по-друге, у соціальному аспекті – як сукупність форм утримання за рахунок суспільства непрацездатних через вік (старі, діти) або у зв'язку зі станом здоров'я, що перешкоджає виконанню оплачуваної роботи; по-третє, в економічному сенсі – пенсійне забезпечення являє собою частину національного доходу, яка потрібна для використання з метою утримання непрацездатних [4, с. 6].

Зауважимо, що Закон України «Про пенсійне забезпечення» від 5 листопада 1991 р. гарантує соціальну захищеність пенсіонерів шляхом встановлення пенсій на рівні, орієнтованому на прожитковий мінімум, а також регулярного перегляду їх розмірів у зв'язку зі збільшенням розміру мінімального споживчого бюджету й підвищенням ефективності економіки країни [5].

При цьому варто зупинитись на визначенні суми прожиткового мінімуму, щоб зрозуміти, на який рівень пенсії орієнтується законодавець. Так, у 2016 р. суми прожиткового мінімуму встановлено Законом України «Про Державний бюджет України на 2016 рік» від 25 грудня 2015 р., на останній період із 01 грудня 2016 р. по 31 грудня 2016 р. становить: для дітей віком до 6 років – 1 355 грн., дітей віком від 6 до 18 років – 1 689 грн., працездатних осіб – 1 600 грн., для осіб, які втратили працездатність, – 1 247 грн., загальний показник – 1 544 грн. [6]. З огляду на такі положення Державного бюджету стає зрозумілим, що сума мінімальної пенсії в об'єктивних економічних умовах для пересічних громадян є дуже низькою, не може покрити витрати для нормальної життєдіяльності людини. А тому давно назріла потреба в перегляді державних стандартів щодо визначення реального прожиткового мінімуму в нашій країні, на який би можна було рівнятись під час визначення соціальних стандартів, у тому числі й нарахування пенсій.

Зазначимо, що надання громадянам матеріального забезпечення у вигляді пенсії встановлює цілі для створених в Україні правових, економічних та організаційних інститутів і норм, які утворюють пенсійну систему. Пенсійну систему держави розглядають як економічний механізм страхування гарантованого і стабільного рівня життя людей похилого віку й осіб, які втратили працездатність [7, с. 27].

Окрім того, у наукових працях «пенсійну систему» визначають як складову частину державного соціального забезпечення, механізм, покликаний забезпечити ефективне функціонування одного із секторів соціальної сфери суспільства [4, с. 3]. При цьому зауважимо, що лише в разі правильного функціонування державних механізмів регулювання пенсійного забезпечення, а також виконання повноважень компетентними інституціями на утримання системи як такої на наявному рівні, а також роботи на перспективу покращення соціальної захищеності людей

можна говорити про достатній рівень пенсійної забезпеченості громадян.

В Україні пенсійна система почала реформуватись із 2004 р., в результаті чого стала складатись із трьох рівнів, які відображені в Законі України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 9 липня 2003 р., а саме:

– I рівень – солідарна система загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, в основі якої лежить принцип поточних виплат, коли страхові внески працюючих залучаються для фінансування пенсій сьогоdnішнім пенсіонерам;

– II рівень – накопичувальна система загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, яка сьогodні тільки запроваджується. На думку багатьох науковців, одним із найважливіших шляхів удосконалення пенсійної системи України має бути якнайшвидше запровадження накопичувальної пенсійної системи;

– III рівень – система недержавного пенсійного забезпечення, яка ґрунтується на засадах добровільної участі громадян, роботодавців і їхніх об'єднань у формуванні пенсійних накопичень [3].

Однак нині з усіх рівнів структури національної пенсійної системи в Україні функціонує два: реформована солідарна пенсійна система, побудована на засадах соціального страхування (учасниками цієї системи є насамперед працюючі за наймом, а також індивідуальні підприємці, самозайняті й деякі інші особи), та система добровільного недержавного пенсійного забезпечення (її учасниками на добровільних засадах можуть бути практично всі бажаючі, які відповідають визначеним законодавством критеріям).

Крім цих рівнів, також діють окремі пенсійні програми – це встановлені окремими законами для певних категорій осіб умови пенсійного забезпечення, відмінні від загальнообов'язкового державного пенсійного страхування. До того ж для окремих категорій осіб діють умови пенсійного забезпечення, встановлені раніше чинним (до запровадження загальнообов'язкового державного пенсійного страхування) пенсійним законодавством. Такі виплати також можна зарахувати до окремих пенсійних програм. Фінансування окремих пенсійних програм здійснюється поза межами коштів загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, як правило, за рахунок державного бюджету [8].

Варто звернути увагу й на останні зміни у правовому регулюванні пенсійного забезпечення в Україні. Так, Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України» від 24 грудня 2015 р. [9] продовжено особливий порядок виплати пенсій працюючим пенсіонерам у період із 1 січня 2016 р. по 31 грудня 2016 р., а саме:

– обмежено виплати всіх видів пенсій працюючим пенсіонерам (крім інвалідів I та II груп, інвалідів війни III групи, учасників бойових дій та осіб, на яких поширюється дія пункту 1 статті 10 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»);

– зупинено виплату пенсій, яка призначена особам у період роботи на посадах, що дають право на призначення пенсії в порядку й на умовах, передбачених спеціальними законами («Про прокуратуру», «Про державну службу», «Про судоустрій і статус суддів», «Про службу в органах місцевого самоврядування» тощо);

– у період роботи пенсії, розмір яких перевищує 150% прожиткового мінімуму, встановленого для осіб, які втратили працездатність, виплачуються в розмірі 85% призначеного розміру, але не менше ніж 150% прожиткового мінімуму, встановленого для осіб, які втратили працездатність;

– змінено вимоги щодо призначення пенсій за вислугу років працівникам льотного та льотно-випробувального складу, вік виходу на пенсію за вислугу років встановлено після досягнення 50 років;

– для осіб, які народилися до 1 січня 1976 р., передбачено поетапне збільшення віку виходу на цей вид пенсії з 45 років до 50 років;

– працівникам освіти, охорони здоров'я, соціального забезпечення та артистам вік виходу на пенсію за вислугу років встановлено після досягнення 55 років;

– для осіб, які народилися до 1 січня 1971 р., також застосовується поетапне збільшення віку виходу на пенсію з 50 років до 55 років;

– право на призначення пенсії за вислугу років незалежно від віку особам, які мали вислугу років тривалістю на 1 квітня 2015 року – 25 років, на 1 січня 2016 року – 25 років 6 місяців;

– максимальний розмір пенсій (з урахуванням надбавок, підвищень, додаткової пенсії, індексації та інших доплат до пенсії, цільової грошової допомоги, пенсії за особливі заслуги перед державою тощо) не буде перевищувати 10 740 грн.

Дослідивши сучасний стан пенсійного забезпечення в Україні та оцінивши зміни у сфері пенсійного забезпечення за останній час, можна визначити перехідний характер і наявність кризових явищ у пенсійній системі, зокрема можна виділити такі: розрив між розмірами пенсій жінок і чоловіків; низький рівень пенсій більшості осіб, які досягли пенсійного віку; нездатність Пенсійного фонду України покрити видатки на виплату пенсій. Окрім того, в Україні існує система суперечностей пенсійного забезпечення, а саме: між формальними соціальними гарантіями й фактичними ресурсними можливостями пенсійної системи, між необхідністю розподілу витрат на споживання протягом життя шляхом переносу частки цих витрат із більш продуктивних років на менш продуктивні, відсутністю стимулів до сплати страхових внесків, відсутністю довіри до страхової та фінансової систем загалом [1].

Такі негативні явища пенсійного забезпечення викликані, по-перше, складною демографічною ситуацією й негативними перспективами її розвитку; по-друге, несприятливим макроекономічним станом держави (інфляція, безробіття, економічна криза); по-третє, значною «тнізацією» виплат працівникам [10].

З огляду на викладене вище стає очевидним, що на сучасному етапі пенсійне забезпечення України потребує якнайшвидшого реформування та уваги з боку владних органів. Зазначимо, що деякі кроки в бік покращення пенсійного забезпечення влада все ж намагалась зробити. Так, 30 квітня 2015 р. Кабінетом Міністрів України було винесено на розгляд Верховною Радою України проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запровадження накопичувальної системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування та єдиних принципів нарахування пенсій» № 2767, який містив такі законодавчі ініціативи щодо реформування системи пенсійного забезпечення в Україні:

1. Удосконалення функціонування солідарної системи: визначення розмірів усіх надбавок, підвищень і доплат до пенсій в одному Законі – з 1 січня 2016 р. пенсія держав-

ним службовцям і прирівняним до них особам (судді, прокурори та народні депутати) призначається на загальних умовах; звільнення солідарної системи від невластивих для неї виплат (6 млрд. грн.); вирішується питання щодо виплати пенсій громадянам, які виїхали на постійне місце проживання за кордон до держав, із якими не укладено міжнародні договори.

2. Запровадження обов'язкової накопичувальної системи (основні параметри): запроваджується з 1 січня 2017 р.; обов'язкові внески для осіб до 35-річного віку, добровільні – 36–55-річного віку; ставка внеску: від 2 відсотків у 2017 р., яка кожного наступного року збільшується на 1 відсоток до досягнення 7 відсотків у 2022 р. й подальшої сплати в зазначеному розмірі; створюється Накопичувальний пенсійний фонд.

3. Запровадження з 1 січня 2016 р. професійних пенсійних програм для окремих категорій працівників [11].

Цей варіант пенсійної реформи був підтриманий Європейською та Американською бізнес-асоціаціями, науковцями, експертами, фінансистами та наближує Україну до держави, яка може претендувати на вступ до Європейського Союзу [12, с. 75].

Також серед пріоритетних напрямів реформування пенсійного забезпечення Української держави, на нашу думку, має бути таке: зниження рівня безробіття шляхом створення нових робочих місць; підвищення розміру заробітної плати й інших доходів населення; зниження соціального навантаження; розробка заходів, які сприяли б призупиненню «тнізації» заробітної плати, у тому числі доходів населення, приховування її від оподаткування; удосконалення методів контролю за надходженням внесків у Фонди соціального страхування; введення тривірневої пенсійної системи; економічне виховання молоді та населення працездатного віку щодо запровадження обов'язкового накопичувального пенсійного страхування, визначення його переваг для кожного громадянина [10].

Отже, враховуючи вищевикладене, варто зазначити, що реформування пенсійної системи, зокрема державної солідарної системи, дасть змогу перейти від пенсійного забезпечення до пенсійного страхування. Цей факт буде стимулювати зусилля кожного до накопичення власних пенсійних коштів упродовж своєї трудової діяльності. Окрім того, запровадження накопичувальної системи є вимогою Міжнародного валютного фонду, виконання чи невиконання якої надалі вплине на взаємовідносини з організацією, яка є одним із найпотужніших донорів України.

Також хотілося б зазначити, що кризовий стан пенсійного законодавства потребує формування оновленого законодавства, яке буде діяти згідно з такими стандартами, які підвищать рівень проживання в країні, а разом із тим рівень соціальної захищеності громадян. Пенсійні реформи, що розпочали діяти сьогодні, можуть підвищити стан пенсійного забезпечення громадян. Однак варто зазначити, що, для того щоб отримати результат, необхідно діяти, від того, як швидко реформи почнуть працювати на суспільство, залежить майбутній стан пенсійного забезпечення України.

ЛІТЕРАТУРА

1. Руденко О.Ю. Шляхи вдосконалення пенсійного забезпечення в Україні / О.Ю. Руденко, І.М. Муза [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.rusnauka.com/3_ANR_2011/Economics/3_78603.doc.htm.
2. Павлюк Є.О. Реформування системи пенсійного забезпечення України: передумови та основні засади / Є.О. Павлюк // Вісник аграрної науки Причорномор'я. – 2014. – Вип. 2. – С. 88–94.
3. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування : Закон України від 09.01.2009 № 1058 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1058-15>.
4. Буряченко О.Є. Сутність поняття пенсійного забезпечення у науковому дискусі / О.Є. Буряченко // Теорія та практика державного управління. – 2015. – Вип. 2 (49). – С. 1–8.
5. Про пенсійне забезпечення : Закон України від 05.11.1991 № 1788 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1788-12>.
6. Про Державний бюджет України на 2016 рік : Закон України від 25.12.2015 № 928-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.profiwins.com.ua/uk/legislation/laws/6927.html>.
7. Бородіна Н. Державне регулювання у сфері пенсійного забезпечення – розвиток та основні положення / Н. Бородіна // Економіст. – 2010. – № 11. – С. 26–29.

8. Сучасна пенсійна система України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://pensia.ua/ua/baza-znan/pensiyna-enciklopedia/item/699-suchasna-pensiina-systema-ukrainy>.
9. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України : Закон України від 24.12.2015 № 911-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/911-19>.
10. Котюн Ю.О. Сучасний стан та проблеми пенсійного забезпечення в Україні / Ю.О. Котюн, Л.І. Іщук [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ukr.vipreshbenik.ru/finans/4540-suchasnij-stan-ta-problemi-pensijnogo-zabezpechennya-v-ukrajini.html>.
11. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запровадження накопичувальної системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування та єдиних принципів нарахування пенсій : Проект Закону України від 30.04.2015 № 2767 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=55000.
12. Реформи під мікроскопом: 2015 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://rpr.org.ua/wp-content/uploads/2016/01/Reforms_under_the_microscope_UKR.pdf.

УДК 349.2 (477)

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗМІН УМОВ ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ ТА ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН

LEGAL REGULATION CHANGES FOR CONTRACT CONDITIONS LABOUR LAW AND FOREIGN COUNTRIES UKRAINE

П'янкova Є.О.,

студентка магістратури

Інститут управління та права

Запорізький національний технічний університет

У статті проведено порівняльний аналіз правового регулювання змін умов трудового договору за законодавством України та зарубіжних країн. На основі аналізу зарубіжного досвіду досліджено практику змін умов трудового договору, визначено роль договірної регулювання трудових відносин, а також перспективні напрями вдосконалення інституту трудового договору. Доведено необхідність зміни підходів до визначення понять «переведення на іншу роботу», «переміщення на інше робоче місце» та «зміна істотних умов праці». Висловлено пропозиції щодо акумуляції позитивного світового досвіду у правовому регулюванні змін умов трудового договору та виокремлення окремих аспектів, які повинні бути враховані у проекті Трудового кодексу України з метою удосконалення вітчизняного законодавства.

Ключові слова: зміна умов трудового договору, переведення на іншу роботу, переміщення на інше робоче місце, зміна істотних умов праці, істотні умови трудового договору, зміна в організації виробництва і праці.

В статье проведен сравнительный анализ правового регулирования изменений условий трудового договора по законодательству Украины и зарубежных стран. На основе анализа зарубежного опыта исследована практика изменений условий трудового договора, определена роль договорного регулирования трудовых отношений, а также перспективные направления совершенствования института трудового договора. Доказана необходимость изменения подходов к определению понятий «перевод на другую работу», «перемещение на другое рабочее место» и «изменение существенных условий труда». Высказаны предложения по аккумуляции положительного мирового опыта в правовом регулировании изменений условий трудового договора и выделению отдельных аспектов, которые должны быть учтены в проекте Трудового кодекса Украины с целью совершенствования отечественного законодательства.

Ключевые слова: изменение условий трудового договора, перевод на другую работу, перемещение на другое рабочее место, изменение существенных условий труда, существенные условия трудового договора, изменение в организации производства и труда.

The article gives a comparative analysis of regulatory changes in the conditions of an employment contract under the laws of Ukraine and foreign countries. Based on the analysis of foreign experience studied the practice changes in the conditions of the employment contract, defines the role of contractual regulation of labor relations, as well as promising directions of improvement of the employment contract of the Institute.

Attention is drawn to the fact that the rights of workers in foreign countries are provided by the legislation more than in Ukraine. Changing the terms of the employment contract occurs only on technical, operational and organizational reasons. In accordance with the legislation of foreign countries transfer of an employee must be justified, and the proof is always required to employer.

The necessity of changing the approaches to the definition of concepts «transfer to another job», «moving to another position» and «significant changes in working conditions». Suggested by the accumulation of positive international experience in legal regulation changes in the conditions of the employment contract and the selection of certain aspects that need to be taken into account in the draft Labour Code of Ukraine in order to improve national legislation.

Key words: modification of the terms of the employment contract, transfer to another job, moving to another workstation, change the essential working conditions, essential terms of the employment contract, change in the organization of production and labor.

Ринкові перетворення, що відбуваються у нашій країні, потребують удосконалення правового забезпечення трудових відносин найманої праці. Нинішній етап правового регулювання трудових відносин потребує критичного переосмислення переважної більшості інститутів трудового права, і передусім інституту трудового договору, з метою його відповідності новим потребам суспільного та економічного розвитку країни. З'ясування питань відповідності національного трудового законодавства європейським міжнародним стандартам та вивчення досвіду провідних західних держав набуває особливої актуальності в умовах підготовки та розгляду проекту нового

Трудового кодексу України. Тому постає потреба детальної регламентації положень чинного законодавства України, що регулюють порядок зміни умов трудового договору працівників.

Проблематика правового регулювання трудового договору завжди викликала значний інтерес у науковців з різних держав. Суттєвий внесок у вивчення різних аспектів зазначеної проблеми внесли вчені, зокрема, О. Аكوпова, С. Басалаєва, К. Гусов, В. Дойблер, С. Іванов, І. Кисельов, Д. Колбасін, М. Курилін, О. Лушніков, А. Нікіфорова, Ж. Осипцева, Л. Сироватська, К. Томашевський, Е. Френкель, Д. Черняєва, Л. Лебедева та ін.